

Ministerieel besluit tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen Villa Les Rochers met tuin in Antwerpen (Ekeren)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de sociaal-culturele waarde als monument:

Villa Les Rochers met tuin, gelegen in

Antwerpen (Ekeren), Bist 54

bekend ten kadaster:

Antwerpen, 35ste afdeling, sectie F, perceelnummers 142C6, 142D6 en 142S4

zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Villa Les Rochers werd rond 1902 gebouwd voor de Antwerpse familie Bellens, in het net ontwikkelde deel van Sint-Mariaburg in Ekeren. Les Rochers is één van de meest authentieke cottagevilla's in grote siertuin die bewaard is in Sint-Mariaburg. De villa is hiermee een materiële getuige van de nieuwe woonidealen die eind 19de eeuw in België onder de naam 'cité-jardin' ontstonden als een interpretatie van de Engelse tuinwijkgedachte.

Villa Les Rochers refereert als eind-19de-eeuwse tuinwijkvilla met belangrijke historische erfgoedwaarde aan de beginfase waarin het heide- en bosgebied in Ekeren maatschappelijk van belang werd als exclusief kader voor vakantieverblijf en recreatie in de rand rond Antwerpen.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Villa Les Rochers is een authentieke en representatieve getuige van de tuinwijkarchitectuur in België van voor de Eerste Wereldoorlog. In Villa Les Rochers worden de basiselementen uit de cottigestijl gecombineerd met een kwalitatieve detaillering in art-nouveaustijl. De onregelmatige opbouw van de villa, de gecombineerde daken met markante ingebouwde toren, het rode metselwerk en de grof uitgevoerde sokkel, de bovengevels met imitatievakwerk, het typerende schrijnwerk van vensters en deuren, de houten terrassen, erkers en de portiek zijn zeer kwalitatief uitgevoerd en vormen een geheel dat tot de meest authentieke voorbeelden hoort van de villa's in cottigestijl in de tuinvijken rond Antwerpen.

De kwalitatieve, vernieuwende kijk op architectuur is vertaald in het interieur van Villa Les Rochers. Het luchtige, open karakter van de plattegrond stelt het contact met de omliggende tuin centraal. Het authentieke art-nouveau-interieur wordt getypeerd door fijn uitgewerkte houten elementen zoals de nagelvaste banken in de erkers, de binnendeuren met zwierige belijning, schouwen, ingewerkte kasten en de trap. Vensters en deuren worden tot in de puntjes afgewerkt met art-nouveau hang- en sluitwerk, met gekleurd glas en met glas-in-lood, elementen die bijdragen tot een authentiek en zeldzaam volledig interieur.

Een uitzonderlijk en authentiek aspect van de architectuur van Villa Les Rochers is de rotsering. Zowel de onderbouw van de woning als die van het tuinpriël, kregen een robuuste aankleding in een combinatie van rotsblokken, cementrustiek en breuksteen. De naam van de Villa 'Les Rochers' verwijst hier expliciet naar.

De villatuin is een onlosmakelijk deel van het architecturale concept van de villa als buitenverblijf. De siertuin met aanleg in landschappelijke stijl, aansluitend bij het toenmalige bebost karakter van de ruimere omgeving, met tuinpriël op rotsverhoging en met het bijgebouw cottigestijl, is naar stijl in overeenstemming met het pittoreske cottageconcept van de woning. Bij Villa Les Rochers zijn al deze tuinelementen authentiek bewaard, wat een zeldzaam gegeven is binnen de steeds meer verkavelde villawijken in de rand van de Vlaamse steden.

De stijleenheid waarin de twee naast elkaar gelegen villa's van de familie Bellens zijn gebouwd, versterken het architecturale concept van de twee villa's. Door de onmiddellijke nabijheid van de Villa 't Bellenhof, komt Villa Les Rochers zeer goed tot zijn recht.

Sociaal-culturele waarde:

De rijkelijk gedetailleerde Villa Les Rochers met bijgebouw, omgeven door een grote siertuin met uitzonderlijk uitgewerkte gloriëtte, vormt een opmerkelijke en authentieke illustratie van de woon-

en leefcultuur van de gegoede burgerij in de Belle Epoque, die de zomermaanden in familieverband doorbrachten in de groene gebieden buiten de stad.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

19 DEC. 2014

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS